

Перспектива

ЕНЕРГОАТОМ

Працюємо для Перемоги!

ХАЕС КННРР

№46 (1674) 17 листопада 2023 року

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

АНДРІЙ КОЗЮРА: «ХАЕС ДОКЛАДАЄ ЧИМАЛИХ ЗУСИЛЬ, АБИ ЗАБЕЗПЕЧИТИ ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ НЕТІШИНА»

Відділ роботи з громадськістю і ЗМІ Хмельницької АЕС продовжує комунікаційний проєкт «Запитай у генерального директора ХАЕС», започаткований цьогоріч. Працівники атомної електростанції, жителі Нетішинської міської територіальної громади, мешканці зони спостереження електростанції мали змогу надіслати на адресу соціальних мереж ХАЕС запитання очільнику енергопідприємства. Вони стосувалися соціальної, економічної, екологічної тематики й мали на меті отримання неупередженої інформації з перших вуст. Зауважимо, що у зв'язку з воєнним станом деякі запитання містять наразі закриті інформації, тому громадяни повинні з розумінням до цього поставитися. До уваги читачів пропонуємо відповіді генерального директора ХАЕС Андрія Козюра.

*(Продовження.)**Початок у №45 від 10 листопада*

– Чи готова адміністрація ХАЕС розглядати працевлаштування мешканців із окупованого Енергодара, в тому числі й працівників ЗАЕС, на наявні вакансії?

– Наразі на Хмельницькій АЕС працює близько 40 спеціалістів із Запорізької атомної електростанції: вони подали резюме, пройшли відповідні процедури працевлаштування, включаючи вхідний контроль на відповідність займаній посаді. Працевлаштування колег із ЗАЕС – це пріоритетне питання для нас, розглядаючи того чи іншого фахівця на вакантну посаду, віддаємо перевагу атомникам із Запорізької електростанції, які на даний час перебувають у режимі простою. НАЕК «Енергоатом» не лишила жодного працівника ЗАЕС. Ті, хто знаходиться на підконтрольній Україні території, отримують доплати відповідно до чинного законодавства, у тому числі й енергодарські атомники, які залучені до робіт на майданчиках трьох вітчизняних АЕС. Тому Хмельницька АЕС охоче укладає трудовий договір із вищезазначеними працівниками, які мають бажання працювати на нашому енергопідприємстві. Звичайно, дотримуючись певної процедури переведення – обов'язково має бути погодження з адміністрацією ЗАЕС, із президентом НАЕК «Енергоатом».

– Як нове будівництво на Хмельницькій АЕС вплине на працевлаштування мешканців 30-кілометрової зони спостереження?

– Будь-які великі компанії не будуть розвиватися, якщо не інвестуватимуть капіталовкладення в основні фонди. З огляду на це НАЕК «Енергоатом» необхідно продовжувати обраний шлях впровадження нових енергетичних потужностей. Єдине, що нас стримує, – це війна. Проте керівництво і колектив енергокомпанії, Міністерство енергетики активно працюють над тим, щоб реалізовувати нові проєкти. Майданчик Хмельницької АЕС є найперспективнішим у цьому плані. Свідченням є недобудовані третій та четвертий енергоблоки, їхньою реалізацією активно займається Енергоатом та його відповідні підрозділи: вони беруть участь у розробленні та прийнятті відповідного закону про розміщення та будів-

ництво вищезазначених об'єктів. Саме цей державний документ дасть можливість повноцінно розробити проєктну документацію та розпочати будівництво. Згідно з техніко-економічним обґрунтуванням є чіткі рішення щодо технологій, які будуть використані під час будівництва Х-3/Х-4, мають місце попередні напрацювання, які фактично проводяться на рівні Президента України, Міністерства енергетики, президента НАЕК «Енергоатом», відповідних відокремлених підрозділів національної енергокомпанії. Наразі на третьому енергоблоці Хмельницької АЕС, згідно з постановою Кабміну України, проводяться ремонтно-відбудовні роботи, метою яких є збереження попередніх будівельних напрацювань.

Також новим етапом розвитку Хмельницької АЕС стане будівництво нових енергопотужностей – блоків №5 і №6. Цей масштабний проєкт вітчизняна енергокомпанія планує втілити спільно із корпорацією Westinghouse. Кожен із цих проєктів – величезний поштовх для розвитку нашої країни, а для регіону – створення нових робочих місць, працевлаштування та гідна оплата праці фахових спеціалістів, додаткові надходження до бюджетів різних рівнів. Кожне нове будівництво, пусконаладжувальні роботи, введення в експлуатацію об'єктів потребують чималої кількості висококваліфікованих працівників, наявності науково-технічної бази, навчальних закладів. Це та синергія, яка дає можливість розвиватися країні в цілому і суттєво економічно зміцнити її енергонезалежність.

– Чи торкнеться процес корпоратизації скорочення персоналу ХАЕС? Як ви оцінюєте цей процес і можливі переваги нової форми управління підприємством?

– Щодо зміни форми власності компанії «Енергоатом», то уже прийняті відповідні законодавчі рішення. Процес корпоратизації знаходиться в активній фазі, і в першій декаді наступного року ці зміни масо впровадити. Відповідно жодних планів щодо скорочення чи оптимізації персоналу немає. Впевнений, що керівництво НАЕК «Енергоатом» у цьому не зацікавлене. Отож, усім працівникам, які нині в складі колективу є висококваліфікованими спеціалістами, якісно та відпо-

відально виконують свою роботу, посадові обов'язки, немає за що переживати. Сьогодні, в умовах війни, ми повинні працювати заради нашої країни, окрім того допомагати Збройним силам України, які надають нам таку можливість. Я б не загострював увагу на питанні корпоратизації: персонал має зрозуміти, що наразі, особливо під час воєнного стану, жодних рішень щодо скорочення персоналу не було прийнято.

Що стосується зміни форми власності, то вони дадуть можливість стати енергокомпанії більш гнучкою у плані залучення нових партнерів, інвестицій, капіталовкладень. Також результативніше та активніше розвиватиметься співпраця з міжнародними організаціями, аби розбудувати енергетичну галузь, українські АЕС, зводити нові об'єкти.

– Рівень зарплати атомників знецінюється з кожним підняттям тарифів, оплата праці не відповідає сьогоденню. Чому не зростають оклади?

– Я б не був таким критичним. Якщо взяти середній дохід у НАЕК «Енергоатом», то він складає близько 46 тисяч гривень. Це суттєва різниця у порівнянні із середнім доходом в країні, особливо у воєнний час. Керівництво енергокомпанії дбає, аби добробут наших працівників був на належному рівні. Що стосується підняття окладів, то у 2022 році двічі було зростання прожиткового мінімуму, відповідно ми також відпрацьовували підняття посадових окладів атомників. У поточному році таких рішень на державному рівні не було, але керівництво НАЕК «Енергоатом», її відокремлених підрозділів робить усе для того, щоб фонд оплати праці, який нам доведений, був максимально використаний. Уже прийняті деякі рішення щодо збільшення доходів наших працівників. Відповідно

є рішення і на наступний рік щодо збільшення фонду оплати праці. Якщо у 2024 році буде на державному рівні ухвалено збільшення прожиткового мінімуму, то і ми будемо зобов'язані підняти посадові оклади. Також енергокомпанія має найкращий Колективний договір, який передбачає суттєві соціальні гарантії своїм працівникам. Окрім того, заробітна плата виплачується вчасно, жодних затримок немає, навіть з початку повномасштабної війни. Також Колдоговором передбачено певні пільги й компенсації, які сплачуються і надаються без затримок. Фактично, ми робимо все, аби зберегти і покращити доходи наших працівників.

– Які пріоритетні завдання стоять перед Хмельницькою атомною електростанцією та її колективом?

– Наше основне завдання, яке стоїть і перед іншими вітчизняними АЕС, і перед НАЕК «Енергоатом», – це безпечна робота ядерних об'єктів, забезпечення життєдіяльності усіх об'єктів, які експлуатуємо та обслуговуємо. Відповідно, було прийнято багато надважливих рішень у низці проєктів, які потребували інвестиційних вкладень. Зокрема, це стосується диверсифікації ядерного палива, безпечного зберігання відпрацьованого ядерного палива. Усе це реалізовується, аби повністю відійти від країни-агресора, зміцнити енергетичну незалежність України. За десятки років не було зроблено стільки, як за кілька останніх, у тому числі й під час повномасштабного вторгнення російських окупантів. Наша галузь вистояла, і надалі атомники будуть робити все для того, аби забезпечити сталу роботу вітчизняних енергоблоків. Це наш обов'язок – працювати в єдності задля Перемоги.

Тетяна Степанюк
Фото Сергія Цимбаліста

В ЄДНОСТІ - НАША СИЛА!

ВІЗИТИ

ПЕТРО КОТІН ВІДВІДАВ ХМЕЛЬНИЦЬКУ АЕС

Президент Енергоатому Петро Котін провів виробничу нараду на ХАЕС

Невдовзі українська енергосистема зміцниться ще на 1000 МВт. Відтак усі вітчизняні АЕС, розташовані на підконтрольній Україні території, видаватимуть у національну енергомережу 7800 МВт. У ході візиту було оцінено стан ремонтних робіт, які виконані якісно. Також очільник енергокомпанії надав дозвіл на початок пускових операцій. Без зауважень було проведено випробування першого контура. В результаті атомники підключають енергоблок до мережі протягом одного тижня.

Петро Котін подякував усім атомникам, котрі доклали максимум зусиль для оперативного проходження цієї ремонтної кампанії, та наголосив, що «Енергоатом працює для України і українців».

Нагадаємо, вже вісім енергоблоків були відремонтовані із випередженням графіка. Всі вони експлуатуються і генерують електроенергію для держави.

Також президент НАЕК «Енергоатом» провів виробничу нараду щодо стану відбудовних робіт на майданчику ХАЕС, пе-

ревіривши хід проектних і ремонтно-відбудовних робіт на двох енергоблоках. Під час засідання з керівництвом електростанції учасники обговорили захист об'єктів критичної інфраструктури та стан обладнання, а також затвердили наступні кроки для пришвидшення процесу добудови.

«Роботи тривають відповідно до затверджених графіків, і наразі вже можна побачити суттєві зміни», – зазначив Петро Котін і нагадав, що на початку вересня поточного року стан будівельної готовності енергоблока №3 оцінювався в 75%, а №4 – у 28%.

Крім того, президент НАЕК наголосив, що попри повномасштабне вторгнення росії в Україну Енергоатом разом зі стратегічним партнером – компанією Westinghouse – продовжують працювати над спільними проектами, одним з яких є зведення на майданчику Хмельницької АЕС енергоблоків №5 та №6 за американською технологією AP1000. Будівництво цих енергоблоків, підкреслив він, суттєво

9 листопада 2023 року, у рамках робочого візиту, Хмельницьку АЕС відвідали представники НАЕК «Енергоатом» на чолі з президентом енергокомпанії Петром Котіним. Метою зустрічі з керівництвом та колективом ХАЕС стали готовність виходу одного з енергоблоків атомної електростанції з ремонту, інспектування ремонтно-відбудовних робіт на третьому та четвертому мільйонниках та нагородження хмельницьких атомників.

Петро Котін вручає відзнаку Сергію Бродському, начальнику зміни Хмельницької АЕС

посилить енергетичну безпеку України та збільшить сумарну потужність ядерної генерації. Будівництво нових атомних блоків є частиною Енергетичної стратегії України до 2050 року.

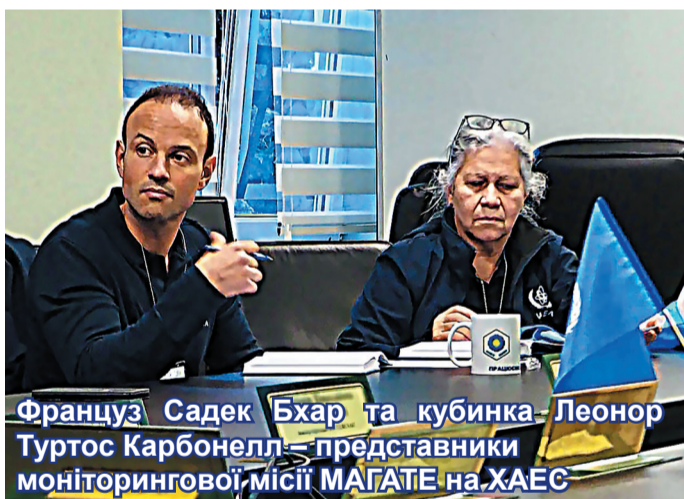
Наприкінці спільної наради Петро Котін нагородив атомників відзнаками за сумлінне виконання трудових обов'язків, високий професіоналізм, відповідальну працю та вагомий внесок у розвиток атомної енергетики України, а також за

успішно проведену ремонтну кампанію. Очільник НАЕК подякував атомникам за її завершення та внесок у підготовку країни до осінньо-зимового періоду 2023-2024: «Ваша робота є вкрай важливою, адже в умовах воєнного стану готовність енергетичної системи до опалювального сезону – це запорука наявності світла і тепла в кожній оселі кожного українця!».

За матеріалами НАЕК «Енергоатом»

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

ЧЕРГОВА РОТАЦІЯ МІСІЇ МАГАТЕ

Француз Садек Бхар та кубинка-Леонор Туртос Карбонелл – представники моніторингової місії МАГАТЕ на ХАЕС

Представники Міжнародного агентства продовжують моніторинг на АЕС України, зокрема і на Хмельницькій атомній електростанції. Перша місія розпочала свою роботу на ХАЕС 23 січня 2023 року. Експерти МАГАТЕ впродовж наступних трьох тижнів виконуватимуть завдання з питань ядерної безпеки та захищеності на АЕС України.

Чергова ротація постійної місії Міжнародного агентства з атомної енергії на ХАЕС відбулася цього року 9 листопада. Під час підсумкової наради учасники обговорили попередні висновки експертів 14-ої ротації місії та рекомендації щодо роботи наступної групи експертів.

Головна мета цих місій – моніторинг стану безпеки в умовах військових впливів, яких зазнає зараз Україна та її ядерні установки. Цього разу представник Франції Садек Бхар та громадянка Куби Леонор Туртос Карбонелл будуть протягом трьох тижнів працювати на майданчику ХАЕС відповідно до технічного завдання МАГАТЕ. Експерти міжнародної організації здійснюватимуть спостереження за дотриманням показників без-

пеки Хмельницької АЕС. Також програмою перебування передбачено здійснення обходів, проведення нарад та інтерв'ю з персоналом атомної електростанції. У ході співпраці учасники обговорять напрацювання та висновки попередніх груп МАГАТЕ.

Міжнародне агентство з атомної енергії розташувало постійні моніторингові місії на всіх українських АЕС, в тому числі й на Чорнобильській АЕС, у відповідь на офіційний запит Уряду України, здійснений відповідно до доручення Президента України. На тимчасово окупованій Запорізькій АЕС місія МАГАТЕ працює з вересня 2022 року.

Власна інформація

ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА РОБОТА

УЧАСНИКИ АТОМНОЇ ШКОЛИ ПРОДОВЖУЮТЬ ЗНАЙОМСТВО З ХМЕЛЬНИЦЬКОЮ АЕС

У рамках освітнього проекту «KhNPP Atomic School 2023-2024» відбувся STEM-тур у цех радіаційної безпеки та відділ охорони навколишнього середовища Хмельницької АЕС.

Тема радіації завжди була оточена легендами та міфами. А з початком повномасштабної війни дезінформації щодо радіаційного опромінення стало ще більше. Від провідних спеціалістів ХАЕС учасники дізнались багато нового та цікавого, розвіяли усі міфи про радіацію та виконали практичне завдання з приладом радіаційного контролю.

Про нерадіаційний вплив Хмельницької АЕС на навколишнє середовище розповіли представники відділу охорони навколишнього середовища. Учасники проекту дізналися, як здійснюється контроль за викидами забруднюючих речовин в атмосферне повітря та відстежується стан підземних, поверхневих і стічних вод, атмосферного повітря, мулів,

ґрунтів та донних відкладень.

«Лекція була дуже цікава, нам показали, як працює дозиметр, розповіли про будову атома, я дізналася, що таке радіація, а ще сподобалась лекція про екологію», – розповідає Ірина Гарбарук, учасниця проекту «KhNPP Atomic School 2023-2024».

«Сьогодні ми побували на заняттях та дізналися багато нового. Мені дуже сподобалось. Дякую авторам цього освітнього проекту, раджу усім відвідувати такі заходи», – поділилася своїми враженнями ще один учасник Любомир Клименко.

Наприкінці STEM-туру юні атомники із завязістю відповідали на тематичні запитання та отримали заслужені «Мегаватики».

Власна інформація

Учасники Атомної школи

ІГОР САЛАТА: ТРЕНІНГИ МАГАТЕ – ПЛАТФОРМА ДЛЯ МІЖНАРОДНОГО ОБМІНУ ДОСВІДОМ ТА ЧЕРГОВА МОЖЛИВІСТЬ АКЦЕНТУВАТИ НА ЯДЕРНІЙ ЗАГРОЗІ З БОКУ РФ

Ігор Салата, провідний інженер служби аналізу безпеки ХАЕС

ТРЕНІНГ З МОДЕЛЮВАННЯ ВАЖКИХ АВАРІЙ У ХОРВАТІЇ

Наприкінці жовтня у Центрі передових академічних наук міста Дубровник республіки Хорватія проходив п'ятиденний навчальний тренінг з моделювання важких аварій в імовірнісному аналізі безпеки. У заході, організованому Міжнародним агентством з атомної енергії (МАГАТЕ), взяли участь понад 30 енергетиків з країн Європи та Центральної Азії, зокрема Вірменії, Греції, Чорногорії, Польщі, Португалії, Туреччини, Чехії, України тощо. Лектори з Хорватії, Угорщини та представники МАГАТЕ поділилися наявним досвідом та передовою практикою детерміністичних оцінок, результати яких є вхідними даними для проведення імовірнісного аналізу безпеки другого рівня, а саме: визначення вразливості гермооб'єму/контейнменту, різновиди фізичних процесів під час розвитку важкої аварії, аналіз міцнісних характеристик контейнменту тощо.

У Дубровнику Хмельницьку атомну електростанцію представляв Ігор Салата, провідний інженер з розрахунків та режимів відділу імовірних оцінок служби аналізу безпеки. Також навчальний курс успішно пройшли представники Держатомрегулювання України, Державного науково-технічного центру з ядерної та радіаційної безпеки та представник Запорізької АЕС.

Провідний інженер Хмельницької АЕС Ігор Салата наголошує, що під час тренінгу вдалося обмінятися знаннями із закордонними колегами у сфері теплоідемпіраційних та імовірнісних оцінок безпеки, порівняти міжнародний досвід з вітчизняним, усвідомити основні види небезпек та перехідні процеси, які відбуваються під час аварій у реакторній установці, басейні витримки та у гермооб'ємі. Також отримати актуальну інформацію щодо стану справ з розвитку в Європі аналізу мультиблочних подій, тобто вихідних подій, що одночасно можуть вплинути на кілька енергоблоків, що знаходяться на одному майданчику, та врахувати такі події у моделях імовірнісного аналізу безпеки. Відтак нетішинський енергетик у Хорватії підвищив власний фаховий рівень, отримав передовий досвід, розширив кругозір, зустрівся із представниками енергетичної сфери різних країн світу та покращив англійську мову.

У формі фітбеку, під час заключної частини навчання, нетішинець звернув увагу учасників на те, що, окрім розглянутих під час тренінгу небезпек, Україна зіткнулася з новими викликами у сфері безпеки АЕС, що раніше не враховувалися в імовірнісних моделях, а саме: військовою агресією РФ та окупацією Запорізької АЕС. Зокрема, імовірнісні розрахунки, виконані до цього часу в Україні та й загалом у світі, не враховують воєнні та терористичні дії,

За час роботи на енергопідприємстві Ігор Салата, провідний інженер служби аналізу безпеки Хмельницької АЕС, взяв участь у чотирьох проєктах, організованих МАГАТЕ, що проходили у Чехії, Сполучених Штатах Америки, Австрії, Угорщині. Днями він повернувся з Хорватії, де взяв участь у навчальному тренінгу з моделювання важких аварій для цілей імовірнісного аналізу безпеки другого рівня. В результаті тренінгу отримав передовий міжнародний досвід та надав низку пропозицій з врахування міжнародного досвіду на ВП ХАЕС. Принагідно нетішинський атомник вкотре звернув увагу світової спільноти на те, що Україна зіткнулася з новими викликами у сфері безпеки АЕС, що раніше не враховувалися в імовірнісних розрахунках, а саме: військовою агресією РФ та окупацією Запорізької АЕС. Варто додати, що робочою мовою міжнародних програм є англійська.

як вихідну подію аварії, а також додатковий стрес для персоналу АЕС під час можливої окупації чи терористичних дій. «Безпека українських атомних електростанцій в умовах війни – це не локальні проблеми, а глобальні виклики, які можуть вплинути на безпеку кожної країни. Тому

посаді інженера-дефектоскопіста у відділі контролю металів інженерно-технологічної лабораторії ВП ХАЕС. У 2013 році Ігор Салата успішно пройшов співбесіду та влаштувався на посаду інженера з розрахунків та режимів відділу імовірних оцінок служби аналізу безпеки.

«Влаштувавшись у САБ, я повірив, що

«Під час свого першого відрядження в Чехію та США, що тривало майже місяць, я мав лише базові знання англійської мови, здобуті у школі та інституті, тому, окрім досвіду з технічних питань, отримав колосальний досвід спілкування з носіями англійської мови та зруйнував власний психологічний мовний бар'єр», – розповідає енергетик про свій перший тренінг від МАГАТЕ.

КУРСИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У НТЦ – ЗАСІБ ДЛЯ ОТРИМАННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ

Нині Ігор Салата навчається англійської мови в навчально-тренувальному центрі ВП ХАЕС. Розповідає, що лектор групи Оксана Сахнюк організує навчальний процес на дуже високому рівні, враховує індивідуальні потреби та прогалини у знаннях кожного учасника, а заняття перетворює на цікаву пригоду: час пролітає, немов одна мить. «У групі я займаюся кілька місяців, проте під час закордонного відрядження зрозумів, наскільки впевненіше став почуватися в англійській мові середовищі», – наголошує фахівець. Енергетик вважає, що курси з англійської мови, організовані на енергопідприємстві, є надзвичайно важливими та сприяють підвищенню іміджу працівників Енергоатому та Хмельницької АЕС під час закордонних відряджень та якіснішому взаєморозумінню та обміну досвідом.

Учасники навчального тренінгу в Хорватії

задля глобальної світової безпеки, усім країнам варто об'єднатися у допомозі та підтримці України», – звернувся до представників світової спільноти працівник Хмельницької атомної електростанції Ігор Салата.

Після успішного завершення навчального курсу учасники отримали сертифікати про проходження тренінгу.

ІГОР САЛАТА МРІЯВ ПРАЦЮВАТИ У СЛУЖБІ АНАЛІЗУ БЕЗПЕКИ ВП ХАЕС

Ігор Салата народився на Черкащині. Після будівництва енергоблока №1 Хмельницької АЕС його батьки переїхали до Нетішина. Навчався у Нетішинському навчально-виховному комплексі (нині – гімназія «Ерудит»). Оскільки юнаку до душі було розв'язувати логічні задачі, у старших класах він обрав математичний напрямок навчання. Одинадятикласником побував на дні відкритих дверей у Київському політехнічному інституті. Після проходження курсів доузівської підготовки успішно склав вступні екзамени та вступив до КПІ на державну форму навчання. Там здобув повну вищу освіту та отримав диплом магістра за спеціальністю: «Атомна енергетика».

Паралельно під час навчання у магістратурі молодий спеціаліст влаштувався та три роки працював у столичному товаристві з обмеженою відповідальністю «Атоменергосервіс». Там він, пройшовши шлях від інженера до начальника сектора, займався імовірнісним аналізом безпеки для усіх енергоблоків АЕС України.

У 2011 році молодий чоловік повернувся до рідного міста Нетішина та влаштувався на Хмельницьку атомну електростанцію. Два роки працював на

мрії збуваються, та почав поглиблювати свої знання про наявні системи безпеки на Хмельницькій АЕС та методи їхнього моделювання в імовірнісних моделях енергоблоків ВП ХАЕС», – підкреслює енергетик. Через чотири роки він обійняв посаду провідного інженера з розрахунків та режимів служби аналізу безпеки ХАЕС.

ЯК ПОТРАПИТИ НА МІЖНАРОДНІ ПРОГРАМИ МАГАТЕ

Оскільки тема безпеки енергоблоків АЕС у Європі та світі постійно у пріоритеті, МАГАТЕ часто проводить тренінги та семінари з метою надання учасникам підтримки в нарощуванні знань у цій сфері. Тому ще однією з особливостей роботи нетішинських енергетиків є можливість брати участь у міжнародних проєктах Міжнародного агентства з атомної енергії. «Зазвичай МАГАТЕ надає інформацію про організацію навчального курсу чи семінару в дирекцію Енергоатому, звідти запит на надання кандидатури для участі направляється у відокремлені підрозділи АЕС. Для того, щоб взяти участь у заході, необхідно продемонструвати МАГАТЕ та керівництву АЕС можливість особистого внеску у запропоновану тему (наприклад, тему презентації), підтвердити необхідний досвід у визначеній сфері та достатній рівень володіння англійською мовою», – розповідає Ігор про те, як потрапити на міжнародні проєкти.

Загалом Ігор Салата взяв участь у чотирьох семінарах, організованих МАГАТЕ, що проходили у Чехії, Сполучених Штатах Америки, Австрії, Угорщині та цьогорічному тренінгу у Хорватії. Варто підкреслити, що робочою мовою навчання у всіх випадках була англійська.

Представник Хорватського Ядерного Товариства Іван Вбраніч вручає Ігорю Салаті сертифікат про успішне проходження тренінгу

Користуючись нагодою, атомник висловлює вдячність начальнику САБ та керівництву ВП ХАЕС за можливість брати участь у міжнародних проєктах та навчатися англійської мови. Він сподівається, що в майбутньому продовжить здобувати передовий міжнародний досвід у сфері безпеки атомних електростанцій та презентувати Україну та Хмельницьку АЕС на міжнародному рівні.

Насамкінець розмови Ігор Салата підкреслює, що під час закордонних відряджень дуже важливо порушувати тему війни в Україні для того, щоб Європа та світ розуміли реальний перебіг подій та активніше підтримували нашу країну, тим самим наближуючи нас до Перемоги. «Вірю в ЗСУ та Перемогу України! Мрію, щоб в усіх українців була можливість працювати, планувати, розвиватися та подорожувати», – додає енергетик.

Лариса Власюк

КОНКУРСИ

В ЕНЕРГОАТОМІ ВИЗНАЧИЛИ ПЕРЕМОЖЦІВ ВСЕУКРАЇНСЬКОГО КОНКУРСУ РЕФЕРАТІВ

6 листопада були обрані переможці загальнонаціонального конкурсу рефератів серед учнівської молоді «Ядерна енергія і світ-2023», організованого ДП «НАЕК «Енергоатом» та ГО «Українське ядерне товариство». Відразу дві представниці Хмельницької АЕС стали призерами всеукраїнського етапу змагань.

У фіналі творчого змагання, що відбувся 1-го та 2-го листопада, взяли участь 25 дівчат і хлопців з міст-супутників вітчизняних АЕС та міст розташування профільних для ядерної галузі закладів вищої освіти. Цьогоріч географію конкурсу було розширено. До участі в заході, крім представників атомних електростанцій, долучилась учнівська молодь з Києва, Харкова, Миколаєва, Дніпра, Волинської області.

Усі вони підготували доповіді про роботу ядерної галузі та всього електроенергетичного сектора України в умовах війни; перспективи розвитку атомної галузі, зокрема технології малих модульних реакторів та використання ядерного синтезу для виробництва електроенергії. Досліджували старшокласники й енергозбереження та надійне енергозабезпечення споживачів і роль у цьому атомної енергії; екологічні аспекти ядерної енергетики та поводження з радіоактивними відходами. Темами рефератів обрали і роль ядерної фізики в медицині; професії інженерів-енергетиків (дослідили зацікавленість молодого покоління у здобуванні цієї спеціальності); використання роботизованих пристроїв, здатних допомагати персоналу в роботі на АЕС; історії з ядерної фізики та ядерної енергетики і впливу подій минулого на розвиток галузі сьогодні.

Попри значну конкуренцію, учасниці від Хмельницької АЕС продемонстрували високий рівень підготовки. Як результат –

перше місце у Софії Кузьменко з рефератом «Інженер-енергетик – перспективна професія у повоєнній Україні» та заохочувальний приз Соломії Шпакович, яка дослідила «Особливості розвитку електро-

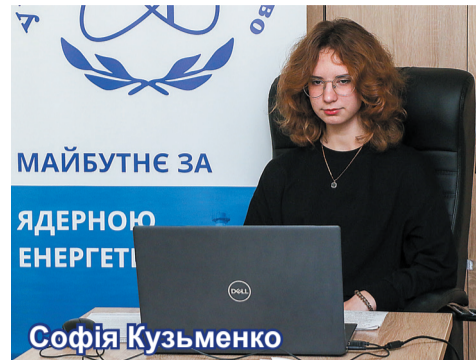
Захист рефератів

енергетики в умовах війни та її повоєнне відновлення.

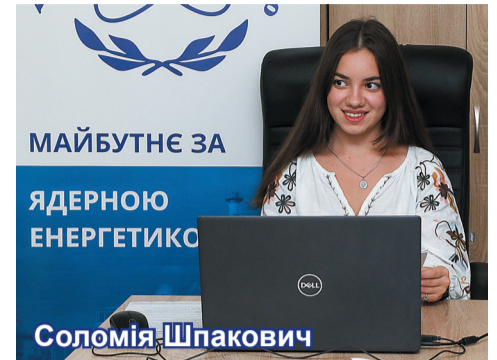
Роботи, які презентували дівчата, вирізняються актуальністю та містять елементи власних досліджень. У рефератах призерок також висвітлено профорієнтаційну діяльність Хмельницької АЕС.

Ознайомившись з усіма роботами,

журі конкурсу визначило переможців. Беззаперечним лідером серед учасників стала Катерина Чуаселі (м. Харків) з рефератом «Проблеми розвитку термо-ядерної енергетики в світі та в Україні». Вона отримала гран-прі. Перше місце виборола Софія Кузьменко (м. Шепетівка, Хмельницька область), друге місце посі-

Софія Кузьменко

Соломія Шпакович

ла Віта Мунтян (м. Миколаїв) з роботою «Ядерна енергетика України під час війни: як нам захистити себе», на третьому місці – Євгенія Ілюшкіна (м. Південноукраїнськ) з рефератом «Порівняння роботи АЕС з малим модульним та водо-водяним реактором».

Ще три учасниці отримали заохочувальні місця: Станіслав Жураківський (м. Південноукраїнськ) з рефератом «Роботи – маленькі помічники атомних гігантів», Соломія Шпакович (м. Нетішин) та Анастасія Кіриченко (м. Вараш) з рефератом «Атомна енергетика та зміна клімату».

До складу журі увійшли: Олег Зелений (ВП «Науково-технічний центр» ДП «НАЕК «Енергоатом»), Олександр Мазурок (Energy Safety Group), Валерій Туз (кафедра атомної енергетики НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»), Валерій Зуйок (Національний науковий центр «Харківський фізико-технічний інститут»), Владислав Лесько (кафедра електричних станцій та систем ВНТУ), Євген Малий (Інститут ядерних досліджень НАНУ), Данило Лавренів (ДП «НАЕК «Енергоатом»).

Власна інформація

ЗДОРОВ'Я

ІНФАРКТ МІОКАРДА: ПРО ОСНОВНІ СИМПТОМИ ЦЬОГО НЕБЕЗПЕЧНОГО СТАНУ

Інфаркт міокарда – крайній ступінь ішемічної хвороби серця, пошкодження та некроз певних ділянок серця через недостатнє кровопостачання. І головне – це гострий стан, за якого потрібна термінова медична допомога. Інфаркт викликає незворотні зміни в серцевому м'язі та може спричинити зупинку серця.

Як розпізнати інфаркт? Насправді, біль в області серця або за грудиною може виникати й через проблеми у шлунково-кишковому тракті, наприклад, гастрит, виразку або рефлюкс, також болем можуть віддавати і м'язи спини або щось з дихальної системи. Але основні ознаки, які мають насторожити і спонукати терміново звернутись за допомогою, такі:

- біль за грудиною і трохи ліворуч тривалістю 15 хвилин і довше;
- біль поширюється на плече, шию, спину, лопатки, щелепу;
- у жінок часто «віднімаються» руки чи болять зуби й щелепа;
- на грудях, наче щось важке, або ніби затягнули груди в корсет;
- дихання поверхневе;
- холодний піт;
- нудота;
- шкіра бліда чи синювата;
- відчуття сильної тривоги;
- втрата свідомості.

Ці симптоми не завжди бувають водночас.

Що робити при підозрі на інфаркт?

- **Телефонуйте 103;**
- **покладіть людину на спину так, щоб голова була трохи вище за тулуб;**
- **забезпечте спокій і свіже повітря постраждалій людині, будьте поруч, щоб пильнувати наявність дихання;**
- **слідуйте вказівкам диспетчера невідкладної допомоги;**
- **якщо людина не дихає, переходьте до серцево-легеневої реанімації та продовжуйте її до відновлення дихання чи аж до прибуття лікарів.**

У дітей, важкохворих чи старших людей інфаркт може мати атипові прояви, тому їм варто викликати невідкладну допомогу в разі раптового нездужання, навіть не схожого за симптоматикою на інфаркт.

Дарія Олійник, лікар-епідеміолог Нетішинського відділення Хмельницького обласного центру контролю та профілактики хвороб МОЗ України

РАДІАЦІЙНИЙ СТАН НАВКОЛО ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ АЕС

за період з 6 по 13 листопада 2023 року

ГАММА-ФОН:

- м. Нетішин – 0,087 мкЗв/год
- м. Острог – 0,095 мкЗв/год
- м. Славута – 0,087 мкЗв/год
- с. Межиріч – 0,099 мкЗв/год
- с. Старий Кривин – 0,089 мкЗв/год
- с. Білотин – 0,101 мкЗв/год
- сміт Мізоч – 0,097 мкЗв/год

Радіаційний, екологічний та протипожежний стан на промисловому майданчику та у прилеглих регіонах знаходиться на рівні, відповідному нормальній експлуатації енергоблоків, і не перевищує природних фонових значень.

Перспектива

ЗАСНОВНИКИ:

адміністрація та трудовий колектив ВП «Хмельницька АЕС»
ДП «НАЕК «Енергоатом»

Газета заснована у 1991 році
Свідectво про реєстрацію періодичного видання
Серія ХЦ № 200
від 25 жовтня 1994 р.

Головний редактор **Тетяна Степанюк**, тел.: 6-37-84
Редактор **Лариса Власюк**, тел.: 6-37-85
Кореспондент **Олександр Шустерук**, тел.: 6-37-86;
E-mail: stepanyuk.tetiana@khnp.atom.gov.ua

Газету зверстано у ГПДВ ВРГЗМІ ВП ХАЕС.
Віддруковано у видавництві ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ», м. Київ,
вул. Марка Вовчка, 12/14, тел/ф.: (044) 581-68-15.
Тираж 1000 екз. Зам. 3630
Розповсюджується безкоштовно

